

Votarea proiectelor câștigătoare

Votul este, foarte probabil, unul dintre pașii cei mai importanți în cadrul procesului de bugetare participativă.

De ce este important votul?

- Prin vot ne exprimăm alegerea pentru un proiect sau pentru altul în mod corect, confidențial, anonim și printr-o procedură transparentă.
- Prin vot alegem proiectul care credem/simțim că poate să producă (în intervalul de timp optim, cu resursele financiare și umane pe care le avem la dispoziție), schimbările pe care ni le dorim.
- Tot prin vot dăm legitimitate proiectului ce va fi ales câștigător, dar și împuternicim echipa care l-a propus.
- Și tot prin vot ne asumăm responsabilitățile ce ne privesc: să facem ceea ce depinde de noi în relație cu obiectivele proiectului și cu rezultatele pe care le așteptăm.

Așa după cum am formulat în ghid, fiecare școală/clasă poate alege felul de a vota. Recomandarea noastră este pentru votul tradițional (offline, față în față), după cum votează cetățenii cu drept de vot în cadrul scrutinelor obișnuite. Însă, ținând cont de situații particulare (pandemia datorată COVID-19) votul online poate fi o opțiune.

Indiferent de mecanismul de vot pentru care veți opta, proiectul care primește finanțarea este cel care întrunește cele mai multe voturi valabil exprimate.

Din experiența noastră, rezultatele vor fi maxime dacă avem în vedere următoarele:

- fiecare echipă își prezintă ideea de proiect printr-un material video sau altă modalitate de prezentare (cu durata de cel mult 10 minute) înainte de vot;

- fiecare echipă își prezintă ideea de proiect printr-un material video sau altă modalitate de prezentare (cu durata de cel mult 10 minute) înainte de vot;
- după fiecare prezentare audiența poate adresa întrebări despre proiect;
- la eveniment pot fi invitați să participe directorul școlii sau reprezentanți ai autorităților locale etc.;
- la sfârșitul evenimentului este important ca facilitatorul/organizatorii să reamintească sistemul de votare (a se vedea secțiunea următoare);
- pregătirea anticipată a unui spațiu de 4-5 mp (secția de vot) în care se va desfășura votul și un spațiu pentru numărarea voturilor, care poate fi același cu cel în care a avut loc votul;
- urnele de vot pot fi, de exemplu, realizate din cutii vechi de carton sau (dacă doriți transparență maximă), din tuburi/butelii de plastic;
- un elev împreună cu un cadru didactic din școală pot fi responsabili pentru numărarea voturilor;

Prezentăm în cele ce urmează (cu scop informativ) protocolul de vot offline și protocolul votului online, așa după cum le-am testat în faza de pilotare.

Ne vom bucura să aflăm despre cum le-ați folosit, adaptat sau îmbogățit.

Mecanismul votului *offline*

Echipa de coordonare a proiectului sau facilitatorul procesului va furniza buletinele de vot pe care vor conține:

- numele liceului;
- titlurile proiectelor ce urmează a fi votate, în ordine alfabetică (a inițialei primului cuvânt din titlu).

Buletinele de vot vor fi tipărite în număr egal cu numărul elevilor înscriși în catalogul clasei participante la proiect și imprimate pe hârtie format A5 de culoare albă. Fontul și dimensiunea lui vor fi alese de echipa de coordonare a proiectului sau de facilitator, iar varianta finală a designului va fi cunoscută doar la momentul distribuirii acestor buletine către persoanele care votează.

Mecanismul de vot este următorul:

1. La vot iau parte doar elevii/elevele din clasa implicată în proiect.

2. Secția de vot este amenajată în sala de desfășurare a întâlnirii de proiect. Pe tablă / tabla inteligentă / *whiteboard* figurează titlurile proiectelor ce vor fi votate (în ordinea din buletinul de vot) și numărul persoanelor ce vor vota.
3. Intrarea în secția de vot se face în ordinea alfabetică a numelui de familie (a primului nume de familie) din catalogul clasei.
4. La intrarea în secția de vot fiecare votant(ă) este identificat(ă) de către facilitator, care marchează cu un **X** în centralizatorul de vot fiecare persoană ce votează.
5. Fiecare votant(ă) preia un buletin de vot din teancul aflat la intrare.
6. Votantul/votanta arată comisiei de vot (membrii echipei de coordonare a proiectului și facilitatorului) buletinul de vot, comisia urmând a se asigura că votantul/votanta a ridicat un singur buletin de vot.
7. Votantul/votanta se îndreaptă către una dintre mesele pe care le poate folosi pentru a citi și marca în buletinul de vot proiectul pentru care votează.
8. Votul se exprimă prin marcarea unui **X** în pătratul aflat în stânga numelui proiectului ales, cu un instrument de scris de tip pix. Acest lucru se întâmplă cu spatele către public, la masa aleasă.
9. Buletinul de vot este pliat în două, prin suprapunerea marginii din stânga pe marginea din dreapta (sau reciproc). Acțiunea se întâmplă în afara razei vizuale a publicului.
10. Votantul/votanta se îndreaptă către comisia de vot și depune votul într-o urnă închisă sau într-un vas deschis ce se va găsi pe o masă, în fața comisiei de vot.
11. Dacă în fața comisiei de vot se află cel puțin un alt votant, votantul/votanta așteaptă până ce se eliberează spațiul din fața comisiei.
12. După exprimarea votului, fiecare votant(ă) ia loc pe scaun, în secția de vot și păstrează liniștea, asigurându-se și de respectarea măsurilor de prevenție sanitară aplicabile.
13. Procedura se aplică pentru fiecare elev(ă), până la ultimul nume din catalog.

14. După depunerea ultimului buletin de vot în urna închisă sau în vasul deschis de pe masa din fața comisiei de vot, comisia declară închisă procedura de vot. Unul dintre membrii comisiei atrage atenția publicului că pe masă nu au existat și nu există nici un fel de instrumente de scris sau de bucăți de hârtie și că se poate recurge la numărarea voturilor exprimate.

15. Comisia de vot se asigură că amestecă buletinele de vot, după care le numără și completează pe tablă/tabla inteligentă/whiteboard numărul acestora.

16. Unul dintre membrii comisiei de vot citește voce tare opțiunea exprimată pe fiecare buletin de vot extras din urna închisă sau din vasul deschis.

17. Alt membru al comisiei de vot marchează pe tablă/tabla inteligentă/whiteboard cu o linie verticală în dreptul fiecărui titlu de proiect votul exprimat în buletinul de vot, după ce parcurge acest buletin de vot.

18. Buletinul de vot este înmănat celui de-al treilea membru al comisiei, care ia act de validitate votului exprimat în scris. Pentru a fi acceptat ca valid, fiecare buletin trebuie să conțină un singur X marcat în căsuțele aflate în dreptul proiectului.

19. După parcurgerea ultimului buletin de vot, se calculează numărul total de voturi obținut de fiecare dintre proiecte și se afișează public.

20. Dacă există un proiect ce întrunește cel mai mare număr de voturi, acesta este declarat câștigător și se declară votarea ca fiind închisă. În cazul puțin probabil în care pe primele locuri sunt 2 sau mai multe proiecte aflate la egalitate, se va proceda la departajarea lor astfel:

a. Se acordă o pauză de 15 minute pentru pregătirea noilor buletine de vot (format) și pentru a le afișa (în ordinea inițialei primului cuvânt din numele proiectului), respectiv pentru ca echipele proiectelor ce urmează a fi departajate să-și revizuiască pledoariile.

b. Fiecare proiect primește o literă de identificare, în ordinea afișată (A, B etc.), corespunzător ordinii în care au acumulat voturile din etapa anterioară.

c. Fiecare echipă își prezintă în maximum 3 minute motivele pentru care proiectul ei merită să fie implementat și răspunde cel puțin unei întrebări din partea fiecăreia dintre echipele proiectelor în curs de departajare.

d. Unul dintre membrii comisiei de vot oferă detalii privind procedura de vot și instrucțiuni privind exprimarea votului.

- e. Se reia procedura cu buletine de vot cu alte dimensiuni (recomandăm: 7,47 x 21 cm) și cu un marcaj distinctiv agreat de comisia de votare, buletine de vot pe care fiecare elev/elevă scrie litera de identificare a proiectului (a se vedea 21.b). pliază în 2 buletinul de vot, după care îl introduce în urna de vot.
- f. Se parcurge procedura inițială pentru numărarea voturilor și desemnarea echipei câștigătoare.

Mecanismul votului *online*

- Recomandăm ca fiecare echipă de proiect să furnizeze un element grafic (simbol, logo, imagine etc.) reprezentativ pentru proiectul pe care îl propune, element grafic care va fi integrat în formularul de vot.
- Formularul de vot va fi dezvoltat de către facilitator (sau de către o altă persoană ce are competențele digitale necesare; recomandăm ca de acest lucru să NU se ocupe un elev sau o elevă care participă la proiect).
- Fiecare facilitator se va asigura ca a centralizat toate adresele de e-mail ale elevilor/elevelor pe care îi/le coordonează, cu cel puțin 24de ore înainte de momentul lansării votului. (NB: la vot participă doar elevii sau elevele din clasa implicată în proiect).
- Data și ora votului vor fi anunțate cu îndeajuns de mult timp înainte. Probabil ar fi o idee bună să fie distribuită și înregistrarea unei simulări (însă cu un formular care să conțină alte elemente grafice decât ale proiectelor ce vor fi votate), cu 24h înainte de vot facilitatorul va transmite un mesaj colectiv de reamintire a votului.
- Distribuirea formularului poate fi efectuată direct de către facilitator printr-un mesaj de e-mail colectiv, către adresele personale de e-mail ale fiecărui elev sau eleve. O altă posibilitatea ar fi distribuirea în grupuri de Facebook/Instagram (sau alte rețele sociale online), în grupul de WhatsApp (sau alte servicii de mesagerie instantanee) etc. Va fi distribuită adresa statică (link).
- Este foarte important ca facilitatorul să se asigure ca fiecare elev și fiecare elevă vor avea acces direct la formularul de vot, fără intermediari (părinți, colegi etc). Dacă acest lucru nu este posibil, atunci facilitatorul este nevoie să asigure acces individual/personal la un dispozitiv fix sau mobil elevului/elevei fără adresă de e-mail sau fără telefon. Dacă nici acest lucru nu este posibil, atunci elevul/eleva care nu își poate exprima votul în nici unul dintre modurile menționate mai sus o poate face în scris, introducând într-un plic închis o hârtie pe care va menționa olograf, numele proiectului pe care îl votează).

Pentru a vota, elevul/eleva va selecta elementul grafic simbolul grafic sau fotografia reprezentativă a proiectului ales, participant la vot, într-un interval de 2 zile/48 ore de la lansarea votului (recomandarea noastră).

Recomandarea noastră este ca în proiectarea formularului de vot să se aibă în vedere configurarea de așa natură încât votul odată exprimat să nu poată fi modificat.

Procesul de vot este considerat valid dacă în data și la ora limită pentru vot au fost înregistrate voturile a cel puțin jumătate plus unul/una din numărul elevilor/elevelor al căror nume figurează în catalog și care au frecventat școala în cel puțin jumătate dintre zilele de școală din ultima lună calendaristică. De asemenea, pentru cazuri speciale (cum sunt cele ce au făcut obiectul discuției noastre de mai sus), până la data și la ora limită este nevoie ca facilitatorul să primească plicul de vot care conține opțiunea exprimată în acest mod.

În cel mult 60 de minute după ora limită a votului, facilitatorul va transmite în mediile de comunicare uzuale rezultatele votului (în valori absolute și ca ponderi din voturile total exprimate/valide). Pentru acest moment recomandăm fie transmiterea în direct a momentului, fie înregistrarea video (folosind diversele aplicații offline sau online). În cazul în care două sau mai multe proiecte obțin un număr egal de voturi recomandăm reluarea votului (implicit, dezvoltarea unui nou formular de vot) și votarea proiectelor aflate la egalitate.

- În cazul în care două sau mai multe proiecte obțin un număr egal de voturi recomandăm reluarea votului (implicit, dezvoltarea unui nou formular de vot) și votarea proiectelor aflate la egalitate.

BUGETARE
PARTICIPATIVĂ
LA ȘCOALĂ

scrie@inovarepublica.ro

www.inovarepublica.ro

CENTRUL
PENTRU
INOVARE
PUBLICĂ

București
Str. General Emanoil Ion Florescu nr. 2
et. 2, ap. 8, sector 3

ApTI Digital Hub, interfon 08